

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ὅμων ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΗΡΩΤΕΑ

Ἐσωτερικὸς	Ἐξωτερικὸς
Ἔτησίᾳ δρ. 16.—	Ἔτησίᾳ δρ. 25.—
Ἑξαμήνιος 8,50	Ἑξαμήνιος 13.—
Τρίμησιος 4,50	Τρίμησιος 7.—
ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησίᾳ, δολλάρια 4	

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ. 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἐσωτερικ. λεπ. 40 Ἐξωτερ. λεπ. 50
Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν ἐπίσης.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐδριπίδου δρ. 38 παρὰ τὸ Βαρθάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 28ος

Ἐν Ἀθήναις, 22 Μαΐον 1921

Ἔτος 43ον.—Ἀριθ. 25

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἐνεκα τῆς ἀυξήσεως τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν τοῦ Ἐξωτερικοῦ, ἡ συνδρομὴ τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν», διὰ τὸ Ἐξωτερικόν, εἶναι τοῦ λοιποῦ δρ. 25. (Ἑξαμήνιος δρ. 13 καὶ τρίμησιος δρ. 7.)

Ἐπίσης ἡ τιμὴ τοῦ φύλλου, διὰ τὸ Ἐξωτερικόν, εἶναι τοῦ λοιποῦ λεπτὰ 50.

Τὰ δὲ ταχυδρομικὰ τέλη τῶν παραγγελλομένων ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ τόμων καὶ βιβλίων, πρέπει νὰ ὑπολογίζωνται εἰς τὸ διπλάσιον τοῦ εἰς τοὺς μέχρι τοῦδε καταλόγους σημειουμένου ποσοῦ.

[Ἴδε καὶ Ἀλληλογραφίαν 23ον φύλλου, σελ. 183.]

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ

[ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'. (Συνέχεια)

Μ' ὅλες τὶς περιποιήσεις πού τοῦ ἔκκταν, ὁ μικρὸς λοχίας ἦταν στενοχωρημένος, γιατί δὲν μποροῦσε νὰ ὑποφέρει τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκείνη ἀπραξία.

Ἡ μόνη του παρηγοριά ἦταν νὰ διαβάζῃ περιγραφὰς τῶν μαχῶν τῆς Ἰταλίας, τῶν νικῶν τοῦ Βοναπάρτη. Δὲν ἔδινε προσοχὴ οὔτε στὰ πολιτικὰ γεγονότα, οὔτε καὶ στὰ στρατιωτικὰ τῆς Γερμανίας. (Γιατί κι' ἐκεῖ ὁ πόλεμος εἶχε ξαναρχίσει μὲ τὸν στρατηγὸ Χόας.) Ὁλος τοῦ ὁ ἐνθουσιασμός, ὅλος τοῦ ὁ θαυμασμός, ἦταν τώρα γιὰ τὸν Βοναπάρτη, τὴν στρατιωτικὴν αὐτὴ μεγαλοφυΐα, τὸν στρατηγὸ πού δὲν ἦταν ἀκόμα εἰκοσιεῖς χρονῶν καὶ πού ἡ φήμη του κατακοῦσε ἀπὸ μέρα σὲ μέρα τὴν Γαλλίαν...

Μόνο τὸ Σεπτέμβριο, ὁ Γιάννης μπόρεσε τελοσπάντων νὰ βγῇ ἔξω μόνος του καὶ χωρὶς δεκανίκια. Τὸ πόδι του εἶχε γιατρευθῇ. Δὲν εἶχε ὅμως δυνάμει ἀκόμα τόσο, ὥστε νὰ γυρίσῃ στὸ στρατό.

Μετὰ ἓνα μῆνα, στίς 17 Ὀκτωβρίου 1797, ὁ πόλεμος ἐσταμάτησε μὲ τὴν ὑπογραφή τῆς συνθήκης τοῦ Κάμπο - Φόρμιο, πού τὴν ὑπαγόρευσε, καθὼς εἴπαμε, ὁ στρατηγὸς Βοναπάρτης.

Τί ἀπογοήτευση γιὰ τὸν μικρὸ λοχία! Νὰ τελειῶν ὁ πόλεμος τῇ στιγμῇ ἴσα-ἴσα πού δυνάμει κι' αἰσθανόταν τὸν ἑαυτοῦ ἰκανὸ γιὰ ὑπηρεσία. Ἄ, πῶς ἤθελε νὰ ξαναγυρίσῃ στὸ Ἐνατο. Κι' ἄς τὸν ἀγαποῦσαν τόσο οἱ δικοί του, κι' ἄς περνοῦσε τόσο ὥραϊα στὸ σπίτι τοῦ κυρ-Νικολά τοῦ Σανσονώ!

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ὁ Βοναπέρτης γύρισε ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν στὸ Παρίσι.

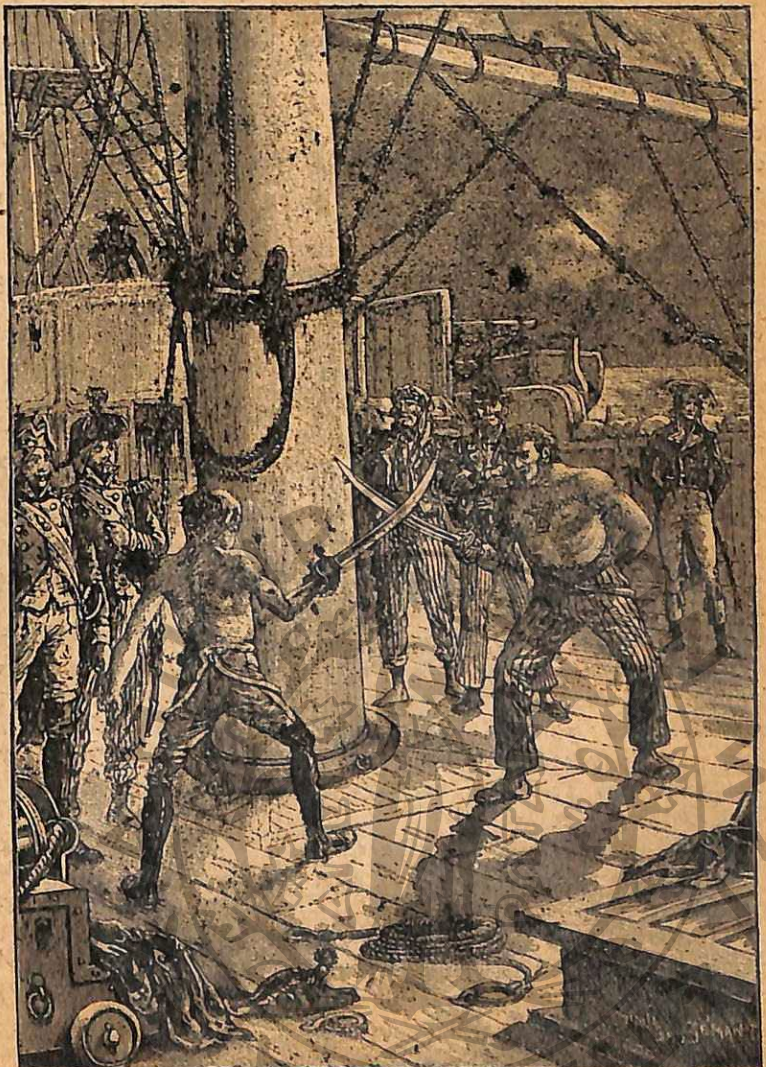
Ἐκάλθησε ἔς ἓνα μικρὸ σπίτι, στὴν ὁδὸν Σαντραί, κι' ὁ Γιάννης θέλησε νὰ ἰδῇ τὰ νέο ἥρωα, πού τὸνομά του ἦταν ἔς ὅλα τὰ στόματα.

Τὸ Διευθυντήριο ἐτοίμαζε μιὰ μεγάλη θριαμβευτικὴ ἐορτὴ γιὰ τὶς νίκες τῆς Ἰταλίας. Στὴν αὐλὴ τοῦ Λουξεμβούργου, λαμπροστολισμένη γιὰ τὴν περίσταση, ὁ στρατηγὸς Βοναπέρτης ὁ ἴδιος θὰ παρέδιδε τὴ συνθήκη τοῦ Κάμπο-Φόρμιο στοὺς Διευθυντάς.

Πῆγε κεῖ κι' ὁ Γιάννης, μὰ τόσοσ ἦταν ὁ συνωστισμός, ὥστε δὲν μπόρεσε νὰ πλησιάσῃ τὴν ἐξέδρα, ὅπου ὁ νέος στρατηγός, περιστοιχισμένος ἀπὸ τοὺς συμπολεμιστάς του, θὰ

ἐπαίρει ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Ταγεύρανδου μιὰ σημαία σκεπασμένη μὲ τὰ ὀνόματα τῶν νικῶν.

Εἶδε μόνον τὴ σιλουέττα του, κοντὴ καὶ ἰσχνή, ἀνάμεσα στοὺς χρυσοφράκτους στρατηγούς καὶ στοὺς Διευθυντάς μὲ τὶς μεγαλοπρεπεῖς στολὲς καὶ τὰ φτερωτὰ καπέλλα. ὁ νικητὴς τῆς Ἀρχόλης ἔκανε ἀντίθεση μὲ τὴν ἀπλότητα τῆς περιβολῆς

«Ἀκούσθηκε κλαγγὴ σπαθίων κι' ἡ μονομαχία ἄρχισε...»
(Σελ. 201, στ. β')

καὶ τῶν τρόπων του. Ὁ Γιάννης δὲν ξεκολλοῦσε τὰ μάτια του ἀπὸ πᾶν του. Τοῦ ἔκανε πολὺ μεγάλη ἐντύπωση ἡ μορφή τοῦ Βοναπάρτη, ἃν καὶ δὲν διέκρινε καλὰ τὰ χαρακτηριστικά του. Ζητωκραύγασε μ' ἐνθουσιασμὸ κι' ἀνατρίχιασε σύσσωμος ὅταν ἡ χρυσοκέντητη σημαία ἔκλινε μπροστά του.

Ἀπὸ τῆ στιγμῆ ἐκείνῃ δὲν εἶχε παρὰ μιὰ φιλοδοξία: Νὰ ὑπηρετήσῃ ὑπὸ τὰς διαταγὰς του, νὰ μάθῃ τὸν πόλεμο, τὸν μεγάλο πόλεμο, στὴ σχολή του.

Τὸ ἴδιο βράδυ τὸν ἀπάντησε στὸ δρόμο. Περνοῦσε μὲ ἀμάξι, κι' ὁ κόσμος ἔτρεχε πίσω του, φωνάζοντας: Ζήτω ὁ Βοναπάρτης! Ἐκεῖνος, μὲ στολὴ Ἀκαδημαϊκοῦ, ποὺ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ τὴν φοροῦσε κατὰ προτίμησιν, μάλιστα χαιρετοῦσε. Ἐτρεξε μὲ τὸν κόσμον κι' ὁ Γιάννης. Μὰ τὰμάξιν χώθηκε στὴν αὐλὴ τοῦ παλατιοῦ Μαζαρίνου κι' ὁ μικρὸς λοχίας δὲν μπόρεσε πάλιν νὰ ἰδῇ τὰ χαρακτηριστικά τοῦ εἰδώλου του. Σκεπτικὸς, γύρισε στοῦ Σανσονώ, ὅπου δὲν μίλησε παρὰ γιὰ τὸν Βοναπάρτη.

— Εἶμαι κατενθουσιασμένος μαζί του, τοὺς ἔλεγε· κατενθουσιασμένος!

— Κι' ἐγώ! ἀπαντοῦσε ἡ Κατερίνα. Καὶ δὲν εἴμαστε, παιδί μου, οἱ μόνοι...

Μιὰ μέρα, τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1798, ὁ Γιάννης ἔκανε τὸν περίπατό του κατὰ τὸ Παλάι-Ροαγιάλ. Καὶ καθὼς ἔστριβε στὴν ὁδὸν Ρισελίε, διασταυρώθηκε μ' ἕνα στρατηγὸν, ποὺ πῆγαινε πεζός. Τὸν ἐγνώρισε, στάθηκε, τοῦ ἔκανε τὸ σχῆμα καὶ τοῦ εἶπε θαρρετά:

— Προσκυνῶ, στρατηγέ!

Ἦταν ὁ Κλεμπέ.

— Μπα! ἔκαμε. Σ' εἶσαι, Καρδινιάν; Δὲ σ' ἐγνώρισα ἀμέσως. Ἀλλάξες πολὺ. Ὑψηλότες, ἔχεις, βλέπω, καὶ γαλόνια... Μόνο ποὺ ἔμεινε ἀδύνατος ὁ βελόνα καὶ διατηρεῖς τὸ κοριτσιάτικο προσωπάκι σου. Ἐ, τί ἐγείνεις ἐσὺ μετὰ τὸ Φλερύ;

Ὁ Γιάννης διηγήθη τὴν ὁδύσειά του. Κι' ὅταν ὁ στρατηγὸς Κλεμπέ τὸν ξαναρώτησε τί ἐσκόπευε τώρα νὰ κάμῃ, ὁ μικρὸς λοχίας, μὲ τὴ συνειδημένη του εὐλικρίνεια, τοῦ ἀποκρίθηκε πῶς τὸνεῖρό του ἦταν νὰ φύγῃ μὲ τὸν Βοναπάρτη.

Γιατί εἶχε ἀκούσει, πῶς ὁ νικητὴς τῆς Ἀρκολῆς ἐσχεδιάζε ὁλοένα μιὰ ἐκστρατεία στὴν Αἴγυπτον καὶ πῶς γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ γινόνταν μεγάλες καὶ πολὺ βιαστικὲς ἐτοιμασίαι στὴν Τουλὼν, ὅπου εἶχε μαζευθῇ ὁλόκληρος στόλος.

— Καὶ θέλεις νὰ πᾶς καὶ σὺ, ἀλήθεια; — Θὰ ἔδιναν καὶ τὰ γαλόνια μου, στρατηγέ μου.

Ὁ Κλεμπέ, ποὺ ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς, ποὺ εἶχε διαλέξει ὁ Βοναπάρτης, συλλογίστηκε λίγο κι' εἶπειτα εἶπει:

— Εἶσαι, παιδί μου. ἕνας ἀπὸ τοὺς «Μαγεγνίνους» μου καὶ φόβος δὲν ξέρεις τί θὰ πῇ. Ἐλα λοιπὸν καμμιὰ μέρα, τὸν ἄλλο μῆνα, στὸ σπίτι μου, στὸ Σαγιό, νὰ μὲ

ἰδῇς. Θὰ προσπαθῶ νὰ σ' εὐχαριστήσω. Χωρίσθηκαν μ' αὐτὴ τὴν ὑπόσχεση.

Ὅταν, τὸν ἄλλο μῆνα, ὁ Γιάννης πῆγε στὸ σπίτι τοῦ στρατηγοῦ. Κλεμπέ, ἄκουσε μ' ἀπερίγραπτη χαρὰ ἀπὸ τὸ στόμα του, πῶς τὸ Ἐνατο Σύνταγμα, ποὺ ἦταν ὁλοένα στὸ Κολμάρ, θὰ λάβαινε μέρος στὴν ἐκστρατεία τοῦ Βοναπάρτη!

Ὅκτὼ μέρες ἀργότερα, ὁ μικρὸς λοχίας βρισκόταν στὸ Κολμάρ.

Μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε μὲ τί χαρὰ τὸν ἐδέχθησαν ἐκεῖ ὁ Μπέλ-Ρὺ κι' οἱ ἄλλοι «Μαγεγνίνους».

Τὸν ἐτοποθέτησαν ἀμέσως λοχία στὸ σῶμα τοῦ Ζολιμπούα, ποὺ εἶχε γίνει λοχαγός.

Καὶ στὶς 30 Μαρτίου 1798 τὸ Ἐνατο ἀναχώρησε ἀπὸ τὸ Κολμάρ γιὰ τὴν Τουλὼν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Μὲ τὴν «Ἀνατολή»

— Τί γυρεύεις ἐδῶ, μικρέ; Κάνεις λάθος στὴν πόρτα, παιδί μου!

— Ἔτσι ὑποδέχθηκε ὁ τιμονιέρης τῆς «Ἀνατολῆς», τῆς ναυαρχίδος τοῦ Γαλλικοῦ στόλου, τὸν Γιάννη Καρδινιάν, ὅταν, μὲ τὸ σάκκο στὴ ράχη, τὴν κουδέρτα στὸ ἕνα χέρι καὶ τὸ τουφέκι του στὸ ἄλλο, ἔφθασε στὴν κορυφὴ τῆς σκάλας, ποὺ ὁδηγοῦσε στὸ κατὰστρωμα.

Γιατί μὲ ὅλα του τὰ δεκαοκτὼ χρόνια, φαίνονταν ἀκόμη μικρὸς καὶ τὸν ἐπαιρνε κανεὶς μᾶλλον γιὰ «παιδὶ τοῦ στρατοῦ» παρὰ γι' ἀληθινὸ στρατιώτη.

— Εἶμαι ὁ Γιάννης Καρδινιάν, ἀποκρίθηκε θαρρετά, λοχίας στὸ Ἐνατο Σύνταγμα, στὸ 2ο λόχο· ὀρίστε καὶ τὰ γαλόνια μου.

Ὁ τιμονιέρης ἦταν ἕνας κοντόχοντρος, καλοδεμένος, στιβαρός, μὲ λαίμω σὰν τοῦ ταύρου· καὶ τὰ μικρὰ σταχτερά μάτια του ἔλαμπαν σ' ἕνα ὁλοσφύγγιλο πρόσωπο κεραμιδι, κορνιζωμένο ἀπὸ κόκκινες φαβορίτες.

Σήκωσε τοὺς ὤμους περιφρονητικά, κοιτάζοντας μιὰ τὰ χρυσὰ γαλόνια καὶ μιὰ τὸ ἄγριο πρόσωπο τοῦ Γιάννη.

— Ἄν δὲν εἶσαι τυφλός, συνάδελφε, ἐξακολούθησε ὁ μικρὸς λοχίας, προσπαθώντας νὰ συγκρατηθῇ, πρέπει νὰ ἰδῇς, ὅτι ἐδῶ ποὺ βρίσκομαι, εἶναι ἡ θέσις μου.

Ἀλλὰ ὁ τιμονιέρης ἐξακολούθησε νὰ σηκώνῃ τοὺς ὤμους.

— Σὰ δὲ λυποῦνται, μουρμούρισε, νὰ φορτώνουν τὰ καράβια μὲ τέτοιους στρατιώτες!..

— Τί εἶπες; φώναξε ὁ Γιάννης, ποὺ τὰ μάγουλά του ἔγειναν κατακόκκινα. Μὰ εἶμαι στρατιώτης ὅπως εἶσαι καὶ σὺ ναύτης! Ἐγὼ πολέμησα στὸ Βαλμύ, στὴ Μαγεγνιάν, στὸ Φλερύ. Ἐσὺ τί ἔκανες σ' αὐτὸ τὸν καιρό;

Ὁ ναύτης γέλασε σαρκαστικά, χωρὶς νὰπαντήσῃ.

— Δὲν θὰ μοῦ πῆς πῶς ἦσουν στὸν «Ἐκδικητὴ», ἐξακολούθησε ὁ Γιάννης, γιὰ-

τί κανενὰς δὲν ἐγύρισε ἀπὸ καί. Μὲ ποῖο λοιπὸν δικαίωμα μοῦ μιλάς ἔτσι;

— Ἐσὺ στὸ Βαλμύ! ἔκαμε τότε ὁ ναύτης. Ἄντε ἀπὸ δῶ, ψεύτ... ..

Δὲν ἐπρόφθασε νὰ τελειώσῃ. Ὁ Γιάννης πέταξε τὸ τουφέκι του κι' ὤρμησε μὲ τοὺς γρόνθους σφιγμένους.

Τοὺς ἐχώρισαν.

— Σοῦ χρειάζεται, βλέπω, ἕνα μᾶθημα· νὰ εἰς ὁ τιμονιέρης. Ἄντε καὶ θὰ σοῦ τὸ δώσω!

— Ἐδῶ, ἀμέσως! ἀποκρίθηκε ἔξαλλος ὁ Γιάννης.

— Ἐδῶ δὲν γίνεται! εἶπε σιγώτερα ὁ τιμονιέρης, δείχνοντας τοὺς ἀξιωματικούς, ποὺ κοίταζαν περίεργα τὴ σκηνὴ ἀπὸ τὴ γέφυρα. Ἄν θέλεις ὅμως, ἔλα ἀπόψε στὸ μεσιανὸ κατάρτι καὶ σὲ συγυρίζω.

— Σύμφωνοι!

— Ποῖο εἶναι τὸ ὄπλο σου;

— Τὸ ὄπλο μου;... ἀπόρησε ὁ Γιάννης, ποὺ ὡς τώρα δὲν τὸν εἶχαν ἀπασχολήσῃ ζητήματα τῆς μονομαχίας.

— Ναί, ἀποκρίθηκε ὁ ναύτης· δὲν πιστεύω νὰ εἶναι τὸ κανόνι!

— Πάψε τ' ἀστεῖα καὶ διάλεξε τὸ ὄπλο μόνος σου. Μοῦ εἶναι ἀδιάφορο.

— Θέλεις μὲ σπαθί;

— Μάλιστα.

— Λοιπὸν τὸ βράδυ, μὲ δυὸ μάρτυρες, στὴ βῆση τοῦ μεσιανοῦ κατάρτιου.

— Θὰ εἶμαι!

Κι' ὁ Γιάννης σήκωσε τὸ τουφέκι του κι' ἔφθασε τὸ λόχο του, ποὺ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς στρατιώτες του εἶχαν ἀκούσει τὴν ἀρχὴ τῆς λογομαχίας.

— Ἐκαμες πολὺ καλὰ, πολλὰ λοχία, ποὺ τοῦ ἀγρίφεσε! εἶπε ὁ Καγκιλό, ἕνας Παριζιάνος τῆς Μονμάρτης, περσινὸς ἐθελοντής.

(Ἐπεται συνέχεια)

ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

[Κατὰ τὸ Γαλλικὸ τοῦ λοχαγοῦ Danrit]

ΚΥΚΛΑΜΙΕΣ

Ἔβδ ο μ ο

Combien j'ai douce souvenance
Du joli lieu de ma naissance! (*)

Chateaubriand

Τῆς λιανοθάλασσης τὰ φύκια
Καὶ τὰ μνημῶνά ἀγαπῶ νερά.
Καὶ τὰ πρυάγρια, τὰ σταλίκια

Καὶ τὰ χιλιόμορφα κανάλια
Γλυκὰ ἢ καρδιὰ μου λαχταρῶ.
Νησιά καὶ πέλαα καὶ κοράλλια

Καὶ θάματα τῆς γῆς μεγάλα
Καὶ ξακουστὰς ἀπορογαλιές,
Δὲ σὺς λογιάζω οὐτ' ὡς μιὰ σιάλα

Τοῦ θεοῦ, οἱ τοῦ πελάου ἐκείνου!
Ὡ θύμῃς, γλυκὲς παλιές,
Μεστὲς ἀπ' τὴν πνοὴ τοῦ κρίνου!

ΙΩΑΝ. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

(*) «Πόσο γλυκοθύμητος μοῦ εἶναι ὁ ὕμνος τῆς γέννησός μου τόπος!»

ΕΝΑ ΚΑΚΟ ΟΝΕΙΡΟ ΚΙ' ΕΝΑ ΚΑΛΟ ΜΑΘΗΜΑ (Edouard Maynilal)

Στὸ Μάρκελλο ἔχαραξαν γιὰ τὴ γιορτὴ τοῦ ἕνα κάτασπρο ὠραῖο λαγωνικό, ποὺ γρήγορα ἔγινε ὁ σύντροφός ὅλων τοῦ τῶν παιγνιδιών.

Ὁ Ντίκ, — ἔτσι φώναζαν τώρα τοῦ σκυλί, — ἔχει πολὺ καλὸ χαρακτῆρα, μὰ ὁ Μάρκελλος δὲν εἶναι πρότυπο πραότητος. Θέλει νὰ τοῦ κάνουν ὅλες του τίς ὀρέξεις κι' ὅταν ὁ καυμένος ὁ Ντίκ δὲν καταλαβαίνει ἀμέσως τίς διαταγὰς του, θυμώνει καὶ συχὰ χτυπάει τὸ φτωχὸ ζῷο, ποὺ δὲν ἀντιστέκεται καθόλου.

Μιὰ μέρα, ὁ Μάρκελλος βρῆκε περίεργον τὸ νάνεβλ καβαλλικεῦτα στὴν πλάτῃ τοῦ σκύλου. Δὲν ἔχασε λοιπὸν καιρὸ καὶ καθάλησε, μὲ τὸ σκοπὸ νὰναγκάσῃ τὸ Ντίκ, ἔτσι φορτωμένο, νὰ κάμῃ τὸ γυρὸ τοῦ κοντινοῦ λειβάδιου, μὲ καλπακμό. Ὁ Ντίκ στὴν ἀρχὴ προσεβρήκε γιὰ τὸ διασκεδαστικὸ αὐτὸ παιγνίδι. Μὰ ὅταν κατὰ λάβε μὴς ὁ κύριός του τὸν κτύπησε μὲ ἀπανωτὰ κτυπήματα γιὰ νὰ τὸν κάμῃ νὰ τρέξῃ, λύγησε ἀπότομα κάτω ἀπὸ τὸ βάρος καὶ πέταξε τὸ Μάρκελλο στὸ χορτάρι. Ἦταν ἡ πρώτη του ἐπανάστασις κι' ἡ πρώτη του ἐκδίκησις.

Ὁ Μάρκελλος, μ' ὅλο ποὺ δὲν ἔπαθε τίποτε ἀπὸ τὸ πέσιμον, σηκώθηκε μὲ φριχτὰ ξεφωνητὰ κι' ἐνῶ ὁ Ντίκ, ξεχνώντας τὰ ἄδικα τοῦ κυρίου του, πλησίαζε γιὰ νὰφιλιωθῇ μαζί του, ἐκεῖνος τὸν ἐπιάσε μὲ κακία ἀπὸ τ' αὐτιά κι' ἄρχισε νὰ τὸν χτυπᾷ μὲ κλωτσιὰς καὶ γροθιές. Καταλαβαίνετε βέβαια πῶς μπορούσε ὁ Ντίκ, ἂν ἤθελε, νὰ ὑπερσπασθῇ· μὰ ἐπειδὴ ἦταν καλὸ ζῷο, περιωρίστηκε νὰ κοιτάξῃ γλυκὰ τὸν κύριόν του μὲ τὰ ὕψα τοῦ μάτια κι' ὅταν ὁ Μάρκελλος ἐξαντλημένος τελείωσε τὸ σφοδρὸν ὁ κύριός του πῆγε στὸ σπιτάκι του καὶ ζάρωσε ἐκεῖ ἡσυχά - ἡσυχά.

Τὴν ἐρχομένη βραδυά, ὁ Μάρκελλος κοιμῶταν ἀνῆσυχος, ὅταν ἀξαφνὰ ἕνα παράξενο ἀνατρίχισμα ἔπεσε, ὅλο του τὸ κορμὶ καὶ σύγχρονα ἕνας παγωμένος ἀέρας τὸν χτύπησε στὸ πρόσωπο. Ἀνοῖξε ἀμέσως τὰ μάτια του καὶ, μ' ἐκπληξή, εἶδε πῶς δὲν ἦταν πιά στὸ κρεβάτάκι του, οὔτε στὴν κάμαρά του, παρὰ στὸ ὑγρὸ χορτάρι ἐνὸς δάσους. Σ' ὅλα του τὰ μέλη ἐνοιώθη μιὰ ἀσυνήθη στή κούραση, τοῦ φαινόταν πῶς τ' αὐτιά του, παραπολὺ μεγάλα, κουνιούνταν στὸν ἀέρα τῆς νύχτας.

Κοίταξε τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια του καὶ κόντεψε νὰ φωνάξῃ ἀπὸ ἐκπληξή, βλέποντας νὰχουν γαλὴ κι' ἀντικατασταθῇ ἀπὸ τέσσερα πόδια ζῶου, σκεπασμένα μὲ τρίχες καὶ στολισμένα μὲ μαύρα νύχια, σὰν κι' ἐκεῖνα ποὺ εἶχε δεῖ στὰ κουνέλια τῆς αὐλῆς ἢ στοὺς λαγούς, ποὺ ἔφερνε ἀπὸ τὸ κυνέγι ὁ θεὸς ὁ Γιώργης.

Ὁ νάνος θεώρησε, χωρὶς ἄλλο, καλὸ νὰ αὐτοσυστηθῇ, γιὰτί εἶπε τὰκόλουθα:

— Ἐ! εἴλινε, δὲν περίμενες καθόλου νὰ μὲ ἰδῇς. Ἐρε πῶς εἶμαι ὁ Κόμπ, τὸ στοιχειὸ τούτων τῶν τόπων καὶ πῶς ἐδῶ βρίσκονται στίς ἰδιοκτησίαις μου. Ναί, πρόσθεσε μὲ μεγάλη κυκλικὴ χειρονομία, ὅλα αὐτὰ εἶναι δικὰ μου, ὅλο τὸ δάσος εἶναι τὸ

Γιὰ νὰ ξεδιαλύνη τίς ἀμφιβολίας του, σὺρθηκε μὲ τὰ τέσσερα πόδια ὡς μιὰ γειτονικὴ πηγὴ, ὅπου τὸ φεγγάρι ἀντανάκλουσε τὴ γλῶσσά του μορφή. Καὶ τὸ θέαμα, ποὺ εἶδε, τὸν λύπησε κατὰ κράτος. Ἀντὶ τοῦ μικροῦ δροσεροῦ καὶ παχουλοῦ ἀγοριοῦ ποὺ ἦταν ὡς χτέες ἀκόμα, εἶδε μεσ' τὸ καθαρό νερὸ τῆς πηγῆς τὴν εἰκόνα ἐνὸς λαγοῦ, ποὺ ἔτρεμε ἀπὸ τὸ φόβον κι' ἀπὸ τὸ κρύον, μὲ τ' αὐτιά του ποὺ κρεμόνταν λυπητερά, μὲ τὰ μεγάλο φοβισμένα τοῦ μάτια, μὲ τὰκατὰστατα μουστᾶκια του καὶ τὴν ἀνῆσυχον μουσουδίτσα του, ποὺ κουνιῶταν ἀπὸ διαρκὴ τὸν τρόπο.

Στὴν ἀρχή, ἐνοιώσε μεγάλη ταπείνωσις, ἔπειτα μεγάλη λύπη, συλλογιζόμενος πῶς ποτὲ πιά δὲ θὰ ἦταν λαγόνκι σὰν καὶ τῆλα, ποὺ νὰ κοιμᾶται σὲ ζεστὸ κρεβάτι καὶ σὲ καλὰ κλεισμένη κάμαρα. Ἀλλὰ θᾶπρεπε νὰ δῇ τὴν ἐπικίνδυνον καὶ ἀθλία ζωὴν ποὺ κάνουν οἱ κάτοικοι τοῦ δάσους.

Ὅταν συνήθισε λιγάκι τὴν καινούργια του θέσις, κοίταξε γύρω του, γιὰ νὰ δῇ ποῦ βρισκόταν. Ἦταν στὴ μέση ἐνὸς μεγάλου δάσους. Τριγύρω δὲν ἔδλεπε ἄλλο ἀπὸ δέντρα ξεφυλλισμένα ἀπὸ τὸ χειμῶνα καὶ γεμάτα χιόνι, κάτασπρα κάτω ἀπὸ τὸ ἀργυρὸ φεγγάρι. Μέσα στὰ δέντρα, μαῦροι δρομίσκοι χανόνταν σ' ὅλες τίς μεριές. Παντοῦ βασίλευε ἄκρα σιγὴ.

Ὁ καυμένος ὁ λαγὸς εἶχε μαζευτῇ στὴ ρίζα μιᾶς βελανιδιάς καὶ προσπαθοῦσε νὰ κοιμηθῇ, μὲ τὸ κεφάλι χωμένο μεσ' στὰ μπροστινὰ τοῦ πόδια, ὅταν ἀξαφνὰ ἀκούσε δίπλα του, μέσα στὴ σιωπῇ, ἕνα γέλιο. Ἐξάνοιξε τὰ μάτια κι' εἶδε μὲ τρόμον ἕνα ζῷον ἄσχημο, παράξενο, ποὺ τὸν παρατήροῦσε εἰρωνικά. Ἦταν ἕνα εἶδος μικροῦ νάνου, ἕνα μικρὸ σῶμα μὲ πελώριο κεφάλι. Φαντασθῆτε ἕνα χοντρὸ κολοκῦθι, κίτρινον καὶ ζαρωμένο, μὲ ἀκανόνιστα ἐξογκώματα. Τέτοια ἦταν ἡ φυσιογνωμία τοῦ μικροῦ νάνου. Μεγάλια αὐτιά στόλιζαν τὸ παράξενο αὐτὸ κεφάλι, ποὺ κουνιόνταν ἀδιάκοπα σὰν βεντάλιες. Μάτια μεγάλα, στρογγυλά καὶ πονηρά, μὴτὴ πελώρια μὲ μεγάλα γυαλιά, στόμα μεγάλο ὅσο καὶ τ' αὐτιά, συμπληρώναν τὸ φανταστικὸ αὐτὸ ζῷον. Τὰ ροῦχα τοῦ νάνου δὲν ἦταν λιγώτερο παράξενα ἀπὸ τὸ πρόσωπό του. Φοροῦσε ἕνα φόρεμα κολλημένο ἀπάνω του μὲ μαγίγια καὶ μεγάλα παπούτσια μὲ σουβλερὲς μύτες. Στὸ κεφάλι του ἦταν ἕνας πελώριος σκούφος σταχτῆς μὲ μιὰ προσεχολή σὰν γείσο. Στὴν πλάτῃ του ἀνέμιζε ἕνα παλτό. Τέλος ὁ λαγὸς τοῦ ἦταν ζωσμένος ἀπὸ μιὰ ἄσπρη τραχηλιά.

Ὁ νάνος θεώρησε, χωρὶς ἄλλο, καλὸ νὰ αὐτοσυστηθῇ, γιὰτί εἶπε τὰκόλουθα:

— Ἐ! εἴλινε, δὲν περίμενες καθόλου νὰ μὲ ἰδῇς. Ἐρε πῶς εἶμαι ὁ Κόμπ, τὸ στοιχειὸ τούτων τῶν τόπων καὶ πῶς ἐδῶ βρίσκονται στίς ἰδιοκτησίαις μου. Ναί, πρόσθεσε μὲ μεγάλη κυκλικὴ χειρονομία, ὅλα αὐτὰ εἶναι δικὰ μου, ὅλο τὸ δάσος εἶναι τὸ

κράτος μου κι' ἐγὼ μόνος, μὲ τὴν κουμπάρα τὴν σελήνην, τὸ φυλάω τὴ νύχτα. Ἀ! κουνέλι μου, φίλε μου, δὲ βρίσκεις πῶς ἀπόψε εἶναι ὑπέροχη νύχτα; τὸ ψυχρὸ ἀεράκι, ποὺ σοῦ χτυπάει παγινιδιάρικα τὸ πρόσωπο, μὲ σπρώχνει νὰ κάνω μιὰ θερμὴν καθαλαρίαν μεσ' ἀπὸ τοὺς δρόμους τοῦ βασιλείου μου. Ἐλα, ἔλα νὰ σ' ἀρματώσω καὶ νὰ σὲ καθαλλικέψω, ὁμορφὸ μου ἀλογάκι!

Τότε ὁ Κόμπ τράβηξε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα εἶδος πολὺ λεπτοῦ πανιοῦ, ποὺ ἔμοιαζε ὑφασμένο μὲ ἀχτίνες τοῦ φεγγαριοῦ καὶ τὸ ἀπλώνει στὴν πλάτῃ τοῦ λαγοῦ, γιὰ σέλλα, ἔπειτα, μὲ δυὸ μακροὺς κορμούς καλαμιῶν, ποὺ τοῦ τοὺς πέρασε ἀνάμεσα στὰ δόντια, ἔκανε ἕνα πολὺ στέρνο χαλινάρι.

Ἀφοῦ τελείωσαν οἱ ἐτοιμασίαι αὐτές, ὁ Κόμπ πῆδησε στὴν πλάτῃ τοῦ λαγοῦ καὶ, κεντρίζοντάς τον μὲ τὰ μικρὰ ἀνυπόμονα πόδια του, τὸν ἐσπρωξε ἀπότομα πρὸς τὰ ἔμπροσ, στοὺς δρομίσκους, ποὺ φωτιζόνταν ἀπὸ τὸ φεγγάρι.

— Ἦ, Ἦ! φώναζε, πρέπει νὰ τρέξῃς, ὁμορφὸ μου ἀλογάκι. Πρέπει νὰ κάμῃς γρήγορα! Ἀπόψε ἔχω συνάντησιν μὲ τὰ στοιχεῖα στὴν πεδιὰ τῶν θυμαριῶν. Θὰ χορεύουμε στὸ χορτάρι χερσποιασμένοι, τραγουδώντας τὰ φανταστικά μας τραγούδια. Ἦ, Ἦ! γρήγορα, καλὸ μου ἀλογάκι! Δὲ θέλω νὰργήσω καὶ νὰ μὲ περιμένουν.

Ὅσο μιλοῦσε, ὁ Κόμπ χτύπαγε μὲ ἀπανωτὰ χτυπήματα τὰ καταιδρωμένα πλευρά τοῦ λαγοῦ. Κι' αὐτὸς τρομαγμένος, τρελὸς ἀπὸ τὸ φόβον, ἐξαντλημένος, ἔτρεχε μὲ ὅλ' αὐτά. Ἐτρεχε χωρὶς νὰ στέκεται, ρωτῶντας τὸν ἑαυτὸ τοῦ πότε θὰ τελείωνε τὸ σκληρὸ του μαρτύριο. Κι' ἀπὸ πίσω του τὸ παλτό τοῦ νάνου χτύπαγε τὰ κουρασμένα τοῦ πλευρά καὶ τὸ τρομερὸ τοῦ τραγούδι τοῦ τριβέλιζε τ' αὐτιά.

Ποῦ τελείωσε ἡ τρομερὴ αὐτὴ καθαλαρία; Ὁ Μάρκελλος δὲ θὰ τὸ μάθῃ ποτέ. Γιατί ἀξαφνὰ ἔβγυνε πλέοντας στὸν ἰδρωτὰ, στὸ κρεβάτάκι του. Τὸ ἄσπρο δάσος, τὸ φεγγάρι, ὁ Κόμπ, ὅλα εἶχαν χαθῇ. Δὲν ἔμεινε πιά στίς ἀγχατωμένες ἰδέες τοῦ μικροῦ παρὰ ἡ ἐνθύμησις μιᾶς ξεφρενιασμένης καθαλαρίας.

Καί, ἔτσι ὅπως ἀκούγε τὰ γαυρίσματα τοῦ Ντίκ, κάτω στὴν αὐλὴν, ποὺ φώναζε τὸν κύριόν του, χωρὶς μνησικακίαν, ὁ Μάρκελλος ἐσύγκρινε μὲ τὸ νοῦ του τὴ χτεσινὴ σκηνὴ καὶ τὸνεῖρό του, καὶ ὑποσέθηκε στὸν ἑαυτὸ του νὰ μὴν εἶνε ποτὲ πιά, μὰ ποτὲ, καλὸς στὰ ζῶα.

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΛΟΥΛΟΥΔΟΚΟΣΜΟΣ

Άγαπητοί μου,

Κρομούδι, άρχισαν να παρατηρούν και να μὴν ὑποφέρουν τὴν ἀνισότητά. Γιατί ὅλα τὰ Λουλούδια νὰ μὴν εἶναι ἴσα; Γιατί ἄλλα νὰ τᾶχουν στὴ σέρρα κι' ἄλλα νὰ τᾶφινουν στὸ ὑπαίθρο; Γιατί ἄλλα νὰ τὰ βάζουν σὲ φαρφουρένιες γάστρες, στὰ σαλόνια, ἄλλα σὲ πῆλινες, στὴν αὐλή, κι' ἄλλα νὰ τὰ παίρνουν στὴν κουζίνα;—Καὶ κάνουν μιὰ μεγάλη συνομιλία, γιὰ νὰ ἐκθρονίσουν τὸ Ρόδο, νὰ καταργήσουν τὰ πρόνομια καὶ νὰ ζοῦν στὸ ἐξῆς ἐλευθερά καί... ἴσα. Μὰ ναί! Ποῦ βρέθηκε ποτὲ στὸν κόσμον ἰσότης, γιὰ νὰ τῇ βρῇ κι' ὁ λουλουδόκοσμος; Ἡ μεταβολὴ τοῦ «καθεστώτος» ἔγινε, μὰ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν τὸ ἴδιο καὶ χειρότερο. Ἄν, πρωτότερα, ἔμπαιναν στὶς φαρφουρένιες γάστρες τὸ Ρόδο ἢ ἡ Καμέλια, τώρα ἔχουν τὰ πρωτεῖα τὸ Κρομούδι, τὸ Γαϊδουράγκαθο, τὸ Σκόρδο. Ἐπειτα τὴν ἐξουσία ποὺ εἶχε τὸ Ρόδο, τὴν παίρνει τὸ Γαρυφαλο. Καὶ γίνεται τύραννος τῶν λουλουδιῶν. Τὰ κακομεταχειρίζεται, τοὺς παίρνει ὅ,τι ἔχουν, τᾶφνει νὰ μαραίνωνται, νὰ ξεψυχοῦν. Τοῦ Σκόρδου ἄχαρνα τοῦ κόβει δυὸ κ ε φ ἄ λ ι α' τοῦ Κρομυδιοῦ τοῦ ἀφαιρεῖ ὅλα του τὰ που κ ἄ μ ι σ α, μὲ τὴν πρόφαση πὼς ἔχει πολλά. Τελος πάντων, ὁ κήπος ὑποφέρει πολὺ. Ὡστόσο τὰ Λουλούδια μετανοιοῦνουν, ξανασηκώνονται, μαζοῦν τὸ Γαρυφαλο καὶ φέρνουν πίσω τὸ Ρόδο.

Τέτοια, μὲ λίγα λόγια, εἶναι ἡ ὑπόθεση τῆς «σατυρικῆς φαντασμαγορίας» τοῦ κ. Πολυβίου Δημητρακοπούλου, ποὺ παίζεται ὁλοένα στὸ Κεντρικὸ ἀπὸ τὸν θίασον τοῦ «Ἑλληνικοῦ Θεάτρου». Ἄλλοι θυμοῦνται μ' αὐτὴ τὰ τελευταῖα πολιτικὰ γεγονότα. Ἄλλοι διακρίνουν μιὰ σάτυρα τοῦ Ρωσικοῦ μπολσεβίκισμου. Ἀδιάφορο! ἐγὼ δὲν βλέπω παρὰ τὸν Λουλουδόκοσμον, ἀνθρωποποιημένο ἀπὸ ἓνα ποιητὴ. Καὶ τὸ θέαμα μὲ διασκεδάζει σὰν κατὰ πρωτότυπον, ἔξυπνον κι' ὠραῖον. Στὴ σκηνή, ποὺ παριστάνει ἓνα θαυμασιὸν κήπον, παρουσιάζονται κατὰ περίεργα ὄντα, ποὺ εἶναι μαζὶ κι' ἀνθρωποὶ καὶ λουλούδια. Ὁ ποιητὴς, ἀπὸ τὶς πιδ χαρκτηριστικὰς ιδιότητες κάθε λουλουδιοῦ, ἢ φυτοῦ, ἔπλασε ἓναν ἄνδρα, μιὰ γυναῖκα ἢ ἓνα παιδί. Τὸ Ρόδο ἄχαρνα εἶναι ὁ Βασιλεὺς: ἓνας ὡμορφος, ξανθὸς νέος μὲ κόκκινα μάγουλα, ποὺ φορεῖ λευκὴ στολή, στέμματα καὶ πορφύρα. Ἡ Καμέλια εἶναι ἡ Βασίλισσα: μιὰ νέα ἐπίσης ὡμορφη, κατάλευκη, λαμ-

προστόλιστη. Τὸ Γαρυφαλο, τὸ λαϊκὸ λουλούδι, εἶναι ἓνας νέος τοῦ λαοῦ, κούτσάβης. Φορεῖ κατακόκκινον πουκάμισον καὶ βελουδένιον πανταλόνι, βαθυπράσινον σὰν τὸ φύλλον τῆς γαρουφαλίδος. Τὸ Ζουμποῦλι εἶναι ἓνα χαριτωμένο κορίτσι, ντυμένο στὰ γαλάζια, κι' ἡ μητέρα του, ἡ κυρά-Ζουμπούρανα, εἶναι μιὰ γυναῖκα ἐπαρχιώτισσα μὲ ἀφελεῖς τρόπους καὶ μὲ πλατὺ φουστάνι... μαντζουρανί. Ὁ Δούσμος εἶναι ἓνας πράσινος χωριάτης τῶν Μεσογείων. Τὸ Καρυοφύλλι ἐπίσης, ἓνας πράσινος λεβέντης φουστανατέλλας, ποὺ κρατεῖ καὶ τὸ παλὴν ὁ μὴνυμον ὅπλον. Τὸ Πολυτρίχι... ἂν τὸ βρῇτε, τί εἶναι; Ὁ παπᾶς τῶν Λουλουδιῶν! (ποὺ ἀρνεῖται ὅμως νὰ κηδεύσῃ τὸ φτωχὸ Νυχτολούλουδο, ἓνα παιδάκι ποὺ τὸ σκότωσε ἡ Ἡμέρα, γιατί δὲν ἔχουν νὰ τὸν πληρώσουν καὶ τότε παίρνουν νὰ θάψουν τὸ μικρὸ νεκρὸ τά... Νεκρολούλουδα.) Τὸ Γαϊδουράγκαθο, τὸ τραχὺ καὶ ἄγριο, εἶναι ὁ Ἀστυνόμος μὲ τὸ βούρδουλα. Ἡ Παπαρούνα εἶναι μιὰ ζωηρὴ, χαρούμενη, πηδηχτὴ κοκκινόφωρα. Ὁ Πανσὲς εἶναι ἓνας γέρος γραμματισμένος, φιλόσοφος, ποὺ διαβάσει Μάρξ καὶ Μακιαβέλη. Καὶ τέλος τὸ Κρομούδι εἶναι ἓνας βρωμιάρης, κουρελὴς ἀλάνης, ἀλλὰ ἐξυπνότατος ὁ μασκαρᾶς, σπέρτο μονάχοι...

Ὅλ' αὐτὰ τὰ πρόσωπα μιλοῦν βέβαια σὰν ἄνθρωποι, μὰ μιλοῦν καὶ σὰν λουλούδια. Κατ' ἐκείνη τὴν φαντασμαγορικὴν ἐκείνη κήπον, ποὺ τὸν φωτίζουν πολὺχρωμοὶ προβολεῖς, μὲ τὶς φορεσίς ποὺ θυμίζουν τόσο τὰ χρώματα καὶ τὰ σχήματα τῶν Λουλουδιῶν, καὶ τὸ «Ἑλληνικὸ Θεάτρο» ξόδεψε χιλιάδες γιὰ νὰ τὶς κάμῃ, εἶναι στιγμὲς ποὺ ξεχνιέσαι καὶ νομίζεις ὅτι εἶσαι τὸ παῖνιο μιᾶς μαγείας ἢ ἐνὸς ὀνειρου. Ἀχαρνα στὴ δίκην τοῦ Γαρυφαλο, ἡ Καμέλια, ἡ ἄσπρη Βασίλισσα, λιγοθυμᾷ. Φωνάζουν τὸ γιατρό, τὸ Χαμομήλι. Μὰ τὸ Χαμομήλι εἶναι ἀπὸ τοὺς συνομιῶτες, καὶ τὸ σκάζει γιὰ νὰ μὴ βοηθήσῃ τὴ Βασίλισσα. Ὁ Βασιλεὺς τότε προστάζει: «Φέρτε μου ἀπ' τὸ μπουφὲ δροσιὰ τοῦ Ἀπρίλη!» Καὶ τοῦ φέρνουν ἓν ἄσπρον λουλούδι, ποὺ τὸ πλησιάζει σὰν ποτήρι στὰ χεῖλη τῆς Καμέλιας καὶ τῇ ζωογονεῖ.

Σ' ἄλλη στιγμὴ, τὸ Γαρυφαλο διώχνει μὲ ζωηρὰ κινήματα θυμοῦ τὶς πεταλούδες, ποὺ τοῦ ρίχνονται γιὰ νὰ τοῦ φᾶνε τὸ μέλι. Ὁ θάνατος πάλι κι' ἡ κηδεῖα τοῦ Νυχτολούλουδου εἶναι σὰ νὰ τὰ βλέπῃς ὃ ἓνα ποιητικὸ ἐφιάλτη. Ἐπίσης τὸ διώξιμον τοῦ Ρόδου καὶ τῆς Καμέλιας. Κάθονται στοὺς ἀνθοστόλιστους θρόνους. Γύρω τοὺς ὅλα τὰ λουλούδια. Μπροστὰ τοὺς, γιὰ νὰ διασκεδάσῃ ἡ Βασίλισσα, τραγουδεῖ τὸ Τζανταμίνι, ποὺ εἶναι ἓνας ζακυνθινὸς τραγουδιστὴς μὲ κιθάρα, καὶ χορεύουν ὁ Κισσὸς κι' ἡ Περιπλοκάδα. Ἀλλὰ οἱ χορευτὰδες αὗτοί εἶναι καὶ συνομιῶτες. Καὶ καθὼς χορεύουν, τυλίγουν μὲ τὰ κλωνάρια τοὺς τὸ Ρόδο καὶ

τὴν Καμέλια, τοὺς δένουν ὥστε νὰ μὴν μποροῦν νὰ κινηθοῦν. Τοῦ κάκου τὸ Ρόδο φωνάζει τὴν Ἐξουσία, τοὺς Φρουροὺς, τὸν Ἀστυνέμον. Ὅλοι εἶναι στὴ συνομιλία. Καὶ πετοῦν ἔξω ἀπὸ τὸν κήπον τὸ βασιλικὸ ζευγάρι, — ποὺ στὴν ἄλλη πράξιν ὁμοῦς θὰ τὸ ξαναφέρουν.

Ὅλο τὸ ἔργο εἶναι γραμμένο σὲ στίχους. Τὰ Λουλούδια λένε τὰ πιδ ἔξυπνα ἢ τὰ πιδ τρυφερὰ πράγματα, μὲ τὶς πιδ πλούσιες, τὶς πιδ ἀπρόοπτες ὁμοιοκαταληξίες. Κι' ἔτσι, ὅχι μόνον τὸ θέαμα εἶναι διασκεδαστικόν, παρὰ καὶ τὸ ἀκουσμα. Ἀφίνω τώρα τὸ παίξιμον τῶν ἡθοιοποιῶν, ποὺ εἶναι κατὰ τέλειον. Ὁ «Λουλουδόκοσμος» εἶναι τὸ πιδ καλὰ ἀναιδασμένο ἔργο ἀπ' ὅσα εἶδαμε στὸ Ἑλληνικὸ Θεάτρο. Ἀλλὰ γιὰ νὰ τὸ ἀπολαύσῃ κανεὶς, πρέπει νὰ φῇσιν κατὰ μέρος κάθε πολιτικὴ ἢ κοινωνικὴ ἰδέα ποὺ μπορεῖ νὰ τοῦ θυμίζῃ, καὶ νὰ περιορισθῇ στὸν κήπον ἐκεῖνον μὲ τὰ χαριτωμένα Λουλούδια ποὺ τοῦ παρουσιάζει ὁ ποιητὴς. Ἐτσι θὰ τοῦ φανοῦν ὠραῖα κι' ἐκεῖνα ποὺ μπολεσιδικίζουν, κι' ἂν ἀκόμα δὲν συμπαθῇ τὸν μπολσεβίκισμ. Ἡ τὸ ἐναντίον. Ἐγὼ τουλάχιστον αὐτὸ κάνω, ὅταν βρίσκουμαι μπροστὰ ἓ ἓνα ποιητικὸ ἔργο: περιορίζομαι στὴν ποίησίν του.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΠΑΙΔΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ τοῦ JULES VERNE

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ'. (Συνέχεια)

Τὸ δυσκολώτερον ἦταν νὰ κινηθοῦν γιὰ νὰ περικυκλώσῃ τὸ πλάτωμα, χωρὶς νὰ τοὺς ἀντιληφθῇ ἓνα ζῷον μὲ τόσο ὀξύδερκὴ μάτια, μὲ τόσο δυνατὴ ἀκοή, μὲ τόσο λεπτὴ ὀσφρηση.

Ὡστόσο, ἐνῶ ἡ Τζέννου, ἡ Σουζάνα, ἡ Ντόλλ κι' ὁ Μπόμπης, στεκόνταν παράμερα, πίσω ἀπὸ κατὰ θάμνους, ὁ Φρίτς, ὁ Φραγκίσκος, ὁ Τζέιμς, ὁ πλοίαρχος Γκούλδ κι' ὁ Τζὼν Μπλόκ, ποὺ δὲν εἶχαν ἄλλο ὄπλον ἀπὸ τοὺς μεγάλους σουγιάδες τοὺς, ἄρχισαν σιγὰ σιγὰ τὴν κυκλοτερὴ κίνησιν, κρυβομένοι ὅσο μποροῦσαν πίσω ἀπὸ τὰ δένδρα.

Ἡ ἀντιλόπη ἔξακολούθησε νὰ πίνῃ στὸ ποταμάκι, χωρὶς νὰ δείχνῃ καμμιὰ ἀνησυχία, ὅταν ἄχαρνα πετάχθηκε μπροστὰ τῆς ὁ Φρίτς, βγάζοντας μιὰ μεγάλη κραυγή.

Ἀμέσως τὸ ζῷον τινάχθηκε, τέντωσε τὸ λαιμὸ του κι' ὤρμησε πρὸς τὴ λόχμη, ὅπου θὰ ἔφθανε μὲ δυὸ πηδήματα.

Στὸ σημεῖον ἐκεῖνον φύλαγαν ὁ Φραγκί κι' ὁ Τζὼν Μπλόκ μὲ τοὺς σουγιάδες στὰ χεῖριά. Ἄν δὲν κατάφεραν νὰ ἐμποδίσουν τὴν ἀντιλόπη νὰ πηδήσῃ ἀπάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τοὺς, θὰ τὴν ἔχαναν.

Τὸ ζῷον ἐπήδησε. Ἀλλ' ἀπὸ τὸ φόβον του, δὲν εἶχε πάρει καλὴ φόρα κι' ἔπεσε ἀπάνω στὸν ναύκληρον ποὺ τὸν ἀναποδογύ-

ρισε. Ἐπειτα ξανασηκώθηκε, ἔτοιμον νὰ ξαναπηδήσῃ.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἔφθασε ὁ Φρίτς, ποὺ τῆς ρίχθηκε καὶ κατάφερε νὰ χῶσῃ τὸ σουγιά του στὸ πλευρὸν τῆς. Συγχρόνως σχεδὸν ὁ Χάρρυ Γκούλδ τὴν ἐπλήγωσε στὸ λαιμὸ.

Τὰ κτυπήματα αὐτὰ ἔφθασαν νὰ τὴν τελειώσουν, κι' ἐνῶ ἡ ἀντιλόπη ξαπλωνόταν ἀκίνητη ἀπάνω στὰ χαμόκλαδα, ὁ ναύκληρος σηκώνοταν σιγὰ σιγὰ.

—Νὰ χαθῇ! ἔλεγε. Πολλὰ κύματα ἔφαγα στὴ ζωὴ μου, μὰ κανένα δὲν μ' ἔκανε νὰ πάρω τέτοια τούμπα!

Οἱ σύντροφοί του τὸν τρίγυρισαν, ρωτῶντας μὴν ἔπαθε τίποτα.

—Ὅχι, ὅχι, τοὺς ἀποκρίθηκε. Μερικὰ γδαρσίματα μόνον, ποὺ θὰ περάσουν.

Δὲν πειράζει, εἶπε ἡ Τζέννου, γιὰ τὸν κόπον σας θὰ σᾶς δώσουμε τὸ καλύτερον κομμάτι.

—Ὅχι, κυρία Ζερμάττ, ὅχι! προτιμῶ τὸ κομμάτι ποὺ μ' ἔριξε κάτω. Κι' ἐπειδὴ ἦταν τὸ κεφάλι, θὰ τῆς φάω τὸ κεφάλι!

Ἀρχισαν ἀμέσως νὰ γδέρνουν τὴν ἀντιλόπη ποὺ τοὺς ἐξασφάλιζε τὴν τροφὴν ὡς αὔριο τὸ βράδυ. Δὲν εἶχαν λοιπὸν νὰ φροντίσουν γιὰ κυνήγι ὡς ποὺ θὰ ἔφθαναν στὸ Φραγκί.

Σ' ἓνα τέταρτον τῆς ὥρας, τὰ μπουτία, οἱ κοτολέττες καὶ τὰλλα φαγώσιμα κομμάτια τῆς ἀντιλόπης ἦσαν ἔτοιμα νὰ ψηθοῦν. Ἀναψαν φωτιά ἓ ἐκεῖνο τὸ πλάτωμα, κοντὰ στὸ ποταμάκι μὲ τὸ καθαρὸ καὶ κρύον νερὸ, ἔψησαν τὸ ἄφθονον καὶ νόστιμον κρέας τοὺς κι' ἔφαγαν ὅλοι μὲ τὴ μεγαλύτερη ὀρεξιν.

Τὶ ὠραῖον ποὺ εἶναι, φώναξε ὁ Τζὼν Μπλόκ, νὰ τρώῃ κανεὶς, ὕστερ' ἀπὸ τόσο καιρὸ, καὶ κρέας ἀληθινό! Γιατί ἐκεῖνο ποὺ τρώγαμε ὡς τώρα σερνόταν στὴ γῆ, ἐνῶ τοῦτο—δὴ περπατοῦσε μὲ τὰ τέσσερα.

—Ἀς μὴ λέμε κανὸν γιὰ τὶς χελῶνες μας! εἶπε ὁ πλοίαρχος.

Ὁ κ. Γκούλδ ἔχει μεγάλο δίκην, ἐπρόσθεσε ἡ Τζέννου. Ἄν δὲν εἶχαμε τὶς καλὲς μας χελῶνες, τί θὰ γινόμεσταν σ' ἐκεῖνη τὴν ἔρμηδι;

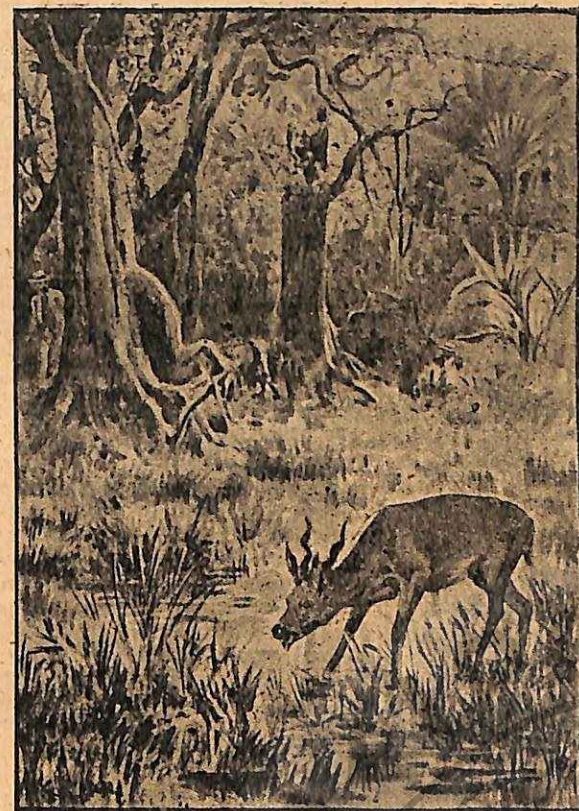
—Ζήτητ λοιπὸν οἱ χελῶνες! φώναξε ὁ ναύκληρος. Δόστε μου ὅμως ἀκόμη μιὰ κοτολέττα!

Ἀφοῦ τελείωσε τὸ φαίδρον αὐτὸ γεῦμα, ξεκίνησαν. Δὲν εἶχαν νὰ χάσουν οὔτε ὥρα, ἂν ἤθελαν νὰ κάμουν ὡς τὸ βράδυ τὶς τέσσερες λεῦγες ποὺ εἶχαν ὀρίσει.

Ὁ Φρίτς κι' ὁ Φραγκίσκος, ἂν ἦταν μονάχοι, θὰ περπατοῦσαν καὶ τὴ νύκτα,

γιὰ νὰ βρεθοῦν ὡς αὔριο τὰ πόδια στὸ Φελσενχάιμ. Ἀλλὰ δὲν μποροῦσαν νὰ ὑποβάλουν σὲ τέτοιον κόπον τὶς γυναῖκες. Ὅσο γιὰ νὰ τὶς ἀφήσουν μὲ τοὺς ἄλλους καὶ νὰ προπορευθοῦν οἱ δύο τοὺς, δὲν τολμοῦσαν νὰ τὸ προτείνουν, γιατί ἤξεραν πὼς ἡ Τζέννου δὲν θὰ δεχόταν μὲ κανένα τρόπο τὸν χωρισμὸ. Ἐπειτα, τί χαρὰ νὰ φθάσουν στὸ τέμα ὅλοι μαζί, νὰ πέσουν μαζί στὴν ἀγκαλιὰ τῶν συγγενῶν ἐκείνων καὶ τῶν φίλων, ποὺ τοὺς περίμεναν τόσο καιρὸ κι' ἴσως δὲν ἐλπίζανε πιά νὰ τοὺς ξαναἰδοῦν!

Ἐτσι ἐξακολούθησαν τὸ δρόμον τοὺς ἀ-

«Ἦταν μιὰ ἀντιλόπη...» (Σελ. 189, στ. γ').

χωρίστοι. Κανένα ἐμπόδιο δὲν τοὺς παρουσάσθηκε. Καὶ στίς τέσσερες, τὸ ἀπόγευμα, ἔφθασαν στὴν ἀκροδασιά.

Ἀπὸ ἐκεῖ καὶ πέρα ἀπλωνόταν μιὰ εὐφορὴ χώρα, μὲ βλάστησιν ποὺ τὴ χρωστοῦσε μόνον στὴν παραγωγικὴ δύναμιν τῆς γῆς. Λειβάδια καταπράσινα, δασάκια καὶ δένδρα, ὡς τὴν εἴσοδον τοῦ Γκρύνταλ.

Ἐλάγια καὶ ζαρνίκια περνοῦσαν ἀπὸ μακρυὰ. Μὰ δὲν εἶχαν ἀνάγκη νὰ τὰ κυνηγήσουν. Εἶδαν ἀκόμη καὶ πολλὰ κοπάδια καμηλοπούλια, καθὼς καὶ μερικὸς ἐλέφαντες, ποὺ θύμιζαν στὸν Φρίτς καὶ στὸν Φραγκίσκον τὴν ἐπιθυμίαν ποὺ εἶχε ὁ Τζὼν νὰ πιᾶσιν καὶ νὰ ἡμερώσῃ ἓνα τέτοιον παχύδεμον.

—Ποῖος ξέρει ὅμως, εἶπε ὁ Φρίτς. Μπορεῖ νὰ τὸ κατάφερῃ κατὰ τὴν ἀπουσίαν μας...

—Γιατί ὅχι; ἀποκρίθηκε ἡ Τζέννου.

Ὑστερ' ἀπὸ δεκατέσσερες μῆνες ποὺ λείπομα, πολλὰ καινούργια πράγματα θὰ βροῦμε στὴ Νέα Ἑλβετία.

—Στὴ δευτέρην πατρίδα μας! ἐπρόσθεσε ὁ Φραγκίσκος.

—Φαντάζομαι, εἶπε ἡ Ντόλλ, πὼς θὰ ᾤκη τῶρα κι' ἄλλα σπιτία, κι' ἄλλα κτήματα, ἴσως καὶ κανένα χωριό...

—Ἐμένα μοῦ φθάνει ὅ,τι βλέπω! φώναξε ὁ Τζὼν Μπλόκ. Γιατί δὲν πιστεύω νὰ ἔχῃ τὸ νησί σας ὠραιότερη ἐξοχὴ ἀπ' αὐτὴ.

—Τὶ λέτε, κύριε Μπλόκ! ἀποκρίθηκε ἡ Ντόλλ. Ἐδῶ δὲν εἶναι τιποτα μπροστὰ στὴ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας.

—Ἀλήθεια, ἐβεδαίωσε ἡ Τζέννου. Τὸ βιβλικὸ ὄνομα ποὺ τῆς ἔδωσε ὁ κ. Ζερμάττ τῆς ἀξίζει. Κι' ἐμεῖς, εὐτυχέστεροι ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους, θὰ φθάσουμε στὴ γῆ Χαναάν!

Στίς ἔξη, ἀναψαν πάλι φωτιά ἀπὸ ξερὰ ξύλα κι' ετοίμασαν τὸ γεῦμα τοὺς ὅπως τὸ πρωί. Δὲν εἶχαν ἐδῶ σπηλιὰ γιὰ νὰ διανυκτερεύσουν. Ὁ καιρὸς ὅμως ἦταν λαμπρὸς, δροσιὰ δὲν εἶχε πολλὴ καὶ ὕστερα ἀπὸ τὸ κρῶν τῆς ἡμέρας, θὰ κοιμόνταν στὸ ὑπαίθρον μιὰ χαρὰ.

Ἐπειδὴ ὅμως, ἄμα ἐσκοτείνιασε, ἄρχισαν ν' ἀκούγονται μακρινὰ οὐρλιάσματα. Ὁ Φρίτς, ὁ Φραγκίσκος κι' ὁ ναύκληρος ἀποφάσισαν ν' ἀγρυπνήσουν μὲ τὴ σειρά τοὺς. Προφύλαξιν ὅχι βέβαια περιττὴ, ἀφοῦ στὸ μέρος αὐτὸ τοῦ νησιοῦ ὑπῆρχαν καὶ θήρια.

Ἐτσι πέρασαν τὴ νύκτα. Καὶ τὰ χαράματα πάλι ξεκίνησαν.

Ὁ δρόμος δὲν περνοῦσε πιά καμμιὰ δυσκολία. Μόνον ποὺ λοξοδρομοῦσαν κάπου κάπου, γιὰ νὰ περπατοῦν κάτω ἀπὸ δένδρα, γιατί ὁ ἥλιος ἔκαιγε πολὺ.

("Ἐπειτα συνέχεια")

ΜΕΣ' ΣΤΩΝ ΚΥΜΑΤΩΝ ΤΟΝ ΣΑΛΟ

ΜΙΑ ΖΩΗ

Πόσες χαρές, καρδιά μου ἐσύ, στὸ κῆμα πλάι δὲ χάρηκες, τὰ μαγεμένα δειλινὰ καὶ τὰ γαλήνια βράδια!

—Κι' ἐγὼ μαζί σας στ' ἀνοιχτά, γολέττες ταξιδιάρικες, ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ γῆς, στοῦ μπᾶτη μὲς στὰ χαδιά!

Βαρκοῦλες νυφοστόλιστες, τᾶσπον κλαμένα λίσστε — μιὰς πεταλούδας τὰ φτερά — νὰ τὰ γαλιᾶσαι ὁ ἀνέμος καὶ σέξ, νεράιδες τοῦ γιαιοῦ, γλυκοὶ τραγοῦδι ἀρχίστε ποὺ στὴ γαλήνῃ ν' ἀπλωθῇ τῆς ἡρεμῆς ὁσπέρας.

Ν' ἀκούσω τὸ τραγοῦδι σας γύρω νὰ ἰδῶ τὰ κύματα κι' ἀπὸ ἓνα πόνον — μιὰ χαρὰ τὰ μάτια μου νὰ κλέσω στὴς εὐτυχίας μὲς στ' ὄνειρον, στοῦ μπᾶτη τὰ φιλήματα κι' ἂν εἶναι καὶ στὸ χέρι μου, ποιεῖ νὰ μὴν ξεπνήσω....

Ι. Θ. ΚΑΚΡΙΔΗΣ

